

Bruxelles, 10 februarie 2017
(OR. en)

6063/17

ENV 109
ECOFIN 75
UEM 20
SOC 79
EMPL 54
COMPET 80
EDUC 37
RECH 33
ENER 40
JAI 98

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. Csie:	14357/16 ECOFIN 1032 UEM 361 SOC 698 EMPL 478 COMPET 580 ENV 708 EDUC 371 RECH 311 ENER 382 JAI 937 - COM(2016) 725 final 5967/17 ENV 103 ECOFIN 70 SOC 68 COMPET 74 POLGEN 9 CONSOM 37 + ADD 1 - COM(2017) 63 final
Subiect:	Înverzirea semestrului european și evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE (EPM) - Schimb de opinii

1. La 18 noiembrie 2016, Comisia și-a prezentat Comunicarea privind analiza anuală a creșterii (AAC) pentru 2017 ¹. AAC pentru 2017 prezintă prioritățile economice și sociale cele mai presante asupra cărora Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să își concentreze atenția în lunile următoare.

¹ Doc. 14357/16 - COM(2016) 725 final.

2. Orientările de politică formulate în AAC pentru 2017 sunt însoțite de o recomandare specifică de recomandare a Consiliului privind politica economică pentru zona euro. În linii mari, Comisia consideră că, deși se constată mai multe evoluții pozitive în UE, fapt care demonstrează reziliența și redresarea economiei europene, nu există niciun motiv pentru complacere, căci redresarea rămâne fragilă, mai ales în ceea ce privește creșterea economică, ocuparea forței de muncă și investițiile.

3. În plus, la 6 februarie 2017, Comisia a prezentat un pachet ² format din 3 elemente, și anume:

- comunicarea intitulată „Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE: provocări comune și modalități de unire a eforturilor pentru obținerea de rezultate mai bune”;
- o anexă la comunicarea intitulată „Orientări adresate statelor membre: Acțiuni propuse cu privire la o mai bună punere în aplicare a politicilor de mediu”;
- 28 de rapoarte de țară dedicate fiecăruia dintre cele 28 de state membre ale UE.

Obiectivul acestei noi inițiative este de a oferi statelor membre un instrument pentru a îmbunătăți punerea în aplicare a politicii și a legislației UE în domeniul mediului și de a contribui la consolidarea înverzirii semestrului european.

4. În acest context, Președinția a pregătit un document de referință și trei întrebări (în anexă) pentru a orienta schimbul de opinii din cadrul reuniunii viitoare a Consiliului (Mediu) din 28 februarie 2017.

5. Comitetul Reprezentanților Permanenți este invitat să ia act de documentul și de întrebările formulate de Președinție, astfel cum sunt cuprinse în anexa la prezenta notă, și să le transmită Consiliului în vederea schimbului de opinii menționat anterior.

² Doc. 5967/17 - COM(2017) 63 final + ADD 1 - 29.

Înverzirea semestrului european și evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE**- Schimb de opinii -****Document de referință al Președinției****1. Înverzirea semestrului european**

În ultimii ani, Consiliul (Mediu) a discutat cu mare interes despre modalitățile de „înverzire” a semestrului european. Concluziile Consiliului din octombrie 2014 ¹, de exemplu, ilustrează acest fapt. Analiza anuală a creșterii (AAC) reprezintă principalul document de orientare pentru statele membre în legătură cu programele lor naționale de reformă. Pentru prima oară, AAC pentru 2017 cuprinde o secțiune dedicată economiei circulare și modului în care aceasta contribuie la creșterea economică și la crearea locurilor de muncă. În AAC se afirmă că economia circulară va crea noi locuri de muncă în sectorul serviciilor, cum ar fi serviciile inovatoare, de întreținere și de reparații și în proiectarea și fabricarea de produse noi, mai durabile. Printre domeniile specifice în care economia circulară și eficiența sporită a resurselor pot avea o relevanță macroeconomică semnificativă se numără achizițiile publice verzi, investițiile în infrastructura pentru deșeuri și pentru apă, construcțiile durabile, materiile prime critice, biocombustibilii și substanțele biochimice, precum și investițiile în domeniul energiei și climei.

Deși se referă la economia circulară și la investițiile în domeniul climei, AAC pentru 2017 rămâne relativ inconsistentă în privința mediului și a durabilității. Și aceasta deoarece instrumente-cheie pentru creșterea durabilă, cum ar fi locurile de muncă verzi, finanțarea verde și/sau durabilă sau economia verde și cea albastră, sunt în continuare neglijate. În plus, AAC nu menționează legătura cu procese relevante la nivel internațional, cum ar fi Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă.

¹ Doc. 14731/14.

Mai mult decât atât, deși menționează la un moment dat trecerea de la impozitarea muncii la impozitarea poluării, AAC nu reflectă suficient de bine alte aspecte de mediu subliniate în cadrul celui de al șaptelea Program de acțiune pentru mediu (PAM), de exemplu eliminarea treptată a subvențiilor dăunătoare mediului. Acest lucru este oarecum în contradicție cu modul nostru de a gândi în ceea ce privește promovarea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punctul de vedere al resurselor și circulară. Considerăm că este deosebit de important să se evidențieze importanța tot mai mare a mediului și a politicilor de mediu, astfel încât să se asigure continuarea redresării economice. Politica de mediu, procesul semestrului european și răspunsul la ODD trebuie să fie mai bine aliniate, astfel încât să se poată țină seama de aspectele de mediu în cadrul priorităților macroeconomice.

2. Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu

După cum s-a subliniat anterior, necesitatea ca politica de mediu să fie integrată în domenii precum politica macroeconomică este fundamentală pentru redresarea din criza financiară și pentru înverzirea economiilor noastre. În acest scop, instrumente de mediu precum Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu (EPM) adoptată de Comisie la 6 februarie 2017 în comunicarea sa „Evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu ale UE: provocări comune și modalități de unire a eforturilor pentru obținerea de rezultate mai bune”² pot contribui la implementarea celui de al șaptelea PAM prin maximizarea beneficiilor aduse de legislația Uniunii în domeniul mediului și prin îmbunătățirea aplicării normelor stabilite de comun acord.

² Doc. 5967/17 - COM(2017) 63 final + ADD 1 - 29.

În plus - și după cum a subliniat Comisia în comunicarea sa din mai 2016 privind evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu (EPM) ³ - costurile de mediu, economice și sociale generate de lipsa punerii în aplicare a acquis-ului în domeniul mediului sunt considerabile. De exemplu, punerea în aplicare deplină a legislației în domeniul mediului poate avea drept rezultat crearea unor posibilități semnificative de ocupare a forței de muncă în sectorul verde. În plus, o mai bună punere în aplicare a acquis-ului UE în domeniul mediului va reduce sarcina economică în statele membre. La rândul ei, Comisia va trebui să utilizeze mai puține resurse pentru inițierea procedurilor juridice în cazurile de nerespectare. Se urmărește realizarea unei schimbări a paradigmei, înlocuind procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor cu o abordare de cooperare și colaborare în ceea ce privește punerea în aplicare. În consecință, EPM are un rol important de jucat în ceea ce privește înverzirea economiilor noastre, datorită capacității sale de a evalua punerea în aplicare de către statele membre și de a identifica cauze profunde și elemente comune de nepunere în aplicare.

Comunicarea privind EPM și cele 28 de rapoarte de țară inițiale, detaliate, reflectă importanța care se acordă unei mai bune puneri în aplicare în contextul de reglementare. EPM completează alte eforturi în curs pentru a îmbunătăți punerea în aplicare atât la nivel național, cât și la nivelul UE.

Rapoartele din cadrul EPM descriu principalele provocări și oportunități legate de punerea în aplicare a politicilor de mediu pentru fiecare stat membru și pentru UE în ansamblu. Ciclul biennial al EPM implică faptul că pentru obținerea unor rezultate mai bune este nevoie de o cooperare tehnică și de o implicare politică îmbunătățite, pentru a se soluționa problemele strategice și sistemice constatate în statele membre. EPM oferă un nou prilej de a atrage atenția tuturor factorilor-cheie de la nivel local, național și european asupra lacunelor restante în materie de punere în aplicare a politicilor de mediu, precum și de a încuraja reflecția, dialogul și acțiunile în cunoștință de cauză privind modul de eliminare a acestora.

Prima rundă a rapoartelor de țară din cadrul EMP pentru 2016 confirmă faptul că actuala bază de date factice aferentă diferitelor domenii de politică variază și, în unele domenii, este incompletă. În toate principalele domenii ale politicilor de mediu - deșeuri, natură, aer și apă - există lacune persistente și grave legate de punerea în aplicare.

³ Doc. 9704/16 - COM(2016) 316 final.

Pe lângă analizele mai complete privind lacunele în privința punerii în aplicare în sectoarele de mediu tradiționale, EPM furnizează de asemenea, pentru prima dată în domeniul mediului, constatări preliminare referitoare la posibilele cauze profunde ale slabei puneri în aplicare, printre care se numără:

- *Lipsa de integrare și de coerență a politicilor:* lipsa integrării preocupărilor legate de mediu în alte domenii de politică constituie o cauză profundă a punerii în aplicare deficitare. În comunicare se menționează trei sectoare de politică specifice care necesită o mai bună integrare: (i) aer – mobilitate; (ii) apă – natură – producție alimentară și (iii) natură – utilizarea terenurilor rurale – urbanizare.
- *Coordonarea ineficace în rândul autorităților locale, regionale și naționale:* coordonarea inadecvată între autoritățile relevante poate împiedica punerea în aplicare în statele membre. De exemplu, responsabilitățile de monitorizare a calității apei sunt adesea împărțite între diferite autorități, iar coordonarea acestora este la rândul său insuficientă.
- *Lipsa capacității administrative și finanțarea insuficientă:* în unele țări, lipsa resurselor financiare și umane constituie un obstacol în calea punerii în aplicare, întrucât aceasta împiedică autoritățile să pregătească și să pună în aplicare proiecte de investiții. Chiar și atunci când finanțarea este disponibilă, autoritățile locale nu dispun întotdeauna de resursele umane și/sau de cunoștințele de specialitate necesare pentru organizarea achizițiilor publice și monitorizarea calității serviciului furnizat ⁴.
- *Lipsa de cunoștințe și de date:* o lipsă de (acces la) date și datele nefiabale cauzează probleme de punere în aplicare în multe state membre.
- *Mecanisme insuficiente de asigurare a respectării:* analiza indică că monitorizarea conformității și asigurarea respectării normelor, inclusiv sancțiunile necesare, eficace și proporționale, reprezintă adeseori o cauză de preocupare.

⁴ Capacitatea administrativă este deja o prioritate în cadrul semestrului european și o prioritate de investiții în cadrul fondurilor ESI.

Este clar că responsabilitatea pentru punerea în aplicare se află, în primul rând, la nivel național. Comisia a promis noi măsuri pentru a completa aceste eforturi, prin intermediul unui cadru specific:

- a) Instituirea unui dialog bilateral structurat cu fiecare stat membru în parte: se urmărește o mai bună cunoaștere a cauzelor profunde ale lacunelor în privința punerii în aplicare, în vederea lansării unui proces de reflecție referitor la modul în care pot fi soluționate problemele și nevoile structurale ale statului membru respectiv. Această măsură implică părțile interesate relevante și se concentrează asupra unor acțiuni specifice.
- b) Furnizarea unui sprijin adaptat experților din statele membre direct de către omologii lor din alte state membre: Comisia prevede lansarea unui instrument Peer 2 Peer pentru EPM înainte de vara anului 2017 pentru a sprijini din punct de vedere logistic aceste schimburi.
- c) Discutarea problemelor structurale comune în cadrul Consiliului în scopul de a îmbunătăți punerea în aplicare a normelor UE în materie de mediu: Comisia este pregătită să se implice și să sprijine discuțiile strategice la nivelul Consiliului cu privire la principalele constatări ale EPM, în vederea promovării punerii în aplicare a normelor UE în domeniul mediului. Problemele de punere în aplicare care rezultă din lipsa de claritate, de coerență și de consecvență în politica și legislația UE ar putea fi abordate, de asemenea, în acest context.

În urma dialogurilor la nivel de țară din 2017 și a discuțiilor strategice propuse la nivelul Consiliului în materie de EPM, Comisia va evalua primul ciclu al acestei evaluări și va lua în considerare observațiile primite din partea statelor membre și a altor factori, pentru a ține seama de învățămintele desprinse și pentru a le integra în cel de al doilea ciclu.

Abordarea provocărilor structurale necesită o abordare holistică, transsectorială și nu se rezumă la implicarea exclusivă a persoanelor care lucrează în domeniul politicilor de mediu. Această importantă evoluție de la o abordare pur sectorială la noi alianțe transsectoriale se reflectă și în obiectivele de dezvoltare durabilă. EPM este o abordare la nivelul tuturor statelor membre care necesită implicare la nivel politic pentru a avea rezultate. Legătura dintre EPM, cel de al șaptelea PAM și un eventual al optulea PAM este la fel de importantă. Trebuie avut în vedere că următoare EPM va fi prezentată în 2019. Cel de al șaptelea PAM expiră în 2020.

3. Întrebări pentru schimbul de opinii la nivel ministerial

- 1) *Având în vedere cele de mai sus, care sunt principalele elemente privind dezvoltarea durabilă și mediul care lipsesc din Analiza anuală a creșterii pentru 2017?*
 - 2) *Cum am putea asigura că evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu contribuie la realizarea obiectivelor de înverzire a semestrului european? Ce rol poate avea evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu în procesul de înverzire?*
 - 3) *Cum am putea valorifica cel mai bine evaluarea punerii în aplicare a politicilor de mediu drept instrument pentru punerea în aplicare eficace a politicii și a legislației UE în domeniul mediului, mai ales cel de al 7-lea PAM, precum și a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă?*
-